

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**Informacja o projekcie:**

Tytuł	Projekt ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego
Autor	Ministerstwo Finansów
Projekt z dnia	15 lipca 2024

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Wspólne uwagi organizacji samorządowych do projektu ustawy
Organizacja samorządowa	
Osoba do kontaktu	
e-mail	
tel.	

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Propozycja ogólna	Wprowadzenie ustawy o dochodach JST na lata 2025-2026, po pierwszym roku przedstawienie danych z monitoringu ustawy przez MF.	Proponujemy kierunkowe działanie polegające na tym, aby procedowana ustawa, po uwzględnieniu innych istotnych uwag ze strony samorządowej, była ustawą obowiązującą na 2 lata i traktowana jako pilotaż. W tym czasie możliwe byłoby dokładne przeanalizowanie skutków wprowadzanych rozwiązań, a następnie wypracowanie mechanizmów systemowych o charakterze długookresowym. Jest to uzasadnione tym, że po destrukcji budżetów i systemu w ostatnich latach niezmiernie trudno jest wypracować w tak krótkim czasie dobre rozwiązania systemowe.		
2.	Uwaga ogólna	Istnieje potrzeba zwiększenia bazy dochodowej samorządów w ujęciu			

	<p>nominalnym. Podział środków pomiędzy JST jest rzeczą wtórną, w sytuacji w której pula środków do podziału nie pozwala na prawidłową realizację zadań przez samorządy. Zgodnie z art. 167 Konstytucji RP jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań. Tymczasem w OSR do projektu ustawy nie oszacowano rzeczywistych potrzeb finansowych samorządów, co powinno stanowić punkt wyjścia do budowy systemu dochodów.</p> <p>Uważamy, że % rozbieżności uzysku na reformie dochodów pomiędzy poszczególnymi samorządami powinien oscylować w granicach 4% (przy czym maksymalna kwota uzysku powinna wynieść około 15%). Niezrozumiała jest duża rozbieżność pomiędzy poszczególnymi samorządami, gdyż są jednostki, które mają 1% uzysk na "reformie" a są też takie, które mają 12% uzysku.</p> <p>Jednocześnie pragniemy zaznaczyć, że wszelkie korekty dokonane w</p>			
--	--	--	--	--

		związku z uwagami zgłaszanymi przez stronę samorządową nie mogą prowadzić do uszczuplenia dochodów żadnego z samorządów względem symulacji stanowiącej załącznik do uzasadnienia do projektu ustawy.			
3.	Uwaga ogólna	Brak zasad wynikających z tzw. „Janosikowego”. Dotychczas istnieje zasada, zgodnie z którą w przypadku, gdy zamożniejsze samorządy wykazują wpłatę do budżetu państwa to środki te są dystrybuowane z budżetu państwa do biedniejszych JST. W projektowanych przepisach planuje się wprowadzenie zasady, że jeżeli samorząd jest bogatszy niż 120% średniej to zmniejsza mu się dochody - do tej pory to podobna regulacja. Kluczowa jest jednak ta różnica, że środki ponad rzeczony 120% trafiają do budżetu państwa, ale nie są dalej ponownie dystrybuowane do samorządów - zostają w budżecie państwa. To niekorzystne rozwiązanie dla budżetów JST.			
4.	Uwaga ogólna	W przypadku JST wpłacających tzw. „Janosikowe”, kwoty te powinny	Wpływy z podatku CIT podlegają większym wahanom koniunkturalnym, związanym ze zmianami sytuacji gospodarczej w kraju i na		

		pomniejszać CIT a nie PIT. Innymi słowy wysokość wpływów z tych źródeł powinna być odwrócona.	świecie. W przypadku załamania się gospodarki (co ma miejsce co kilka, kilkanaście lat) sytuacja samorządów, których dochody są z nią powiązanie może doprowadzić do krytycznego spadku finansowania niektórych JST, które z jednej strony będą miały pomniejszony PIT, a z drugiej nie będą miały oczekiwanego dochodu z CIT.		
5.	Uwaga ogólna	Projekt ustawy nie uwzględnia aktualnego mechanizmu finansowania samorządu, dla którego zadania z zakresu funkcjonowania urzędów pracy realizuje inna JST. Obecnie jednostka otrzymuje środki w formie części równoważącej subwencji ogólnej i jest w stanie zapłacić za tę obsługę innej jednostce. W projektowanych regulacjach brak jest mechanizmu umożliwiającego takie finansowanie, co powoduje zagrożenie dla realizacji zadań z zakresu funkcjonowania urzędów pracy.			
6.	Art. 2 pkt 2	Wyodrębnienie MNPP jako odrębnej kategorii wymaga pogłębionej analizy, do której konieczne jest przedstawienie przez MF dodatkowych analiz wskazujących jakie zwiększenia dochodów miałyby MNPP w przypadku nie wyodrębniania tej grupy JST jako odrębnej kategorii. Utworzenie nowej kategorii JST „Miasto na prawach powiatu”			

		<p>pociąga za sobą konieczność dokonania wielu zmian legislacyjnych w innych aktach prawnych, w tym w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy o finansach publicznych. Wątpliwości wystąpią już przy konstruowaniu najbliższego budżetu na rok 2025 w zakresie ujęcia dochodów miast na prawach powiatu oraz podziału wydatków tych miast na gminne i powiatowe. Projektowana regulacja pomija również zasady finansowania związków metropolitalnych – o czym będzie mowa szerzej w dalszych uwagach.</p>			
7.	Art. 2 pkt 6 lit. a	<p>1) Uzpełnić o dochody wskazane w art. 30 ust. 1, 30a ust. 1, 30b, 30e, 30f ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.</p> <p>2) Ponadto po słowie „kosztów” należy dodać „uzyskania przychodu”.</p>	<p>Ad 1) Proponowana poprawka zagwarantuje samorządom udział we wpływach budżetowych z wymienionych kategorii dochodów.</p> <p>Ad 2) W systemie podatkowym posługujemy się kosztami uzyskania dochodu (art.22 ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych), które pomniejszają przychód stanowiący podstawę opodatkowania podatku należnego. Chcemy ograniczyć możliwe inne interpretacje.</p>		
8.	Art. 2 pkt 6	<p>Części wspólnej nadać brzmienie: „- bez uwzględnienia dochodów (przychodów) wolnych (zwolnionych) od podatku, o których mowa w art. 21 pkt 3-53,</p>	<p>Celem poprawki jest realizacja postulatu zawartego w uzasadnieniu do projektu ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, aby dochody samorządów były niezależnione od zmian w systemie podatkowym. O ile</p>		

		61-63, 64-71, 72-79a, 82, 83, 83b-147a, 148a, 150, 155-159 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych”.	znajduje uzasadnienie nie wliczanie do dochodu odszkodowań, świadczeń o charakterze socjalnym, świadczeń na rzecz pracowników innych niż wynagrodzenie, zapomóg, o tyle nie znajduje uzasadnienia zaliczenie do takiego katalogu przychodów ze stosunku pracy oraz innych odpłatnych umów, na podstawie których dana osoba świadczy pracę, co do których stosuje się oraz innych świadczeń, które pełnią rolę wynagrodzenia za pracę dla niektórych grup podatników (obecnie tego typu zwolnienia wskazywane m.in. w art. 21 pkt 148, 152, 153 czy 154 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych).		
9.	Art. 2 pkt 6 lit. c	Proponujemy wyodrębnienie ryczału z definicji dochodu podatników i wprowadzenie do ustawy udziału JST w dochodach budżetu państwa z tyt. ryczału od przychodów ewidencjonowanych w wysokości analogicznej jak obecny udział samorządów w PIT. Alternatywnie proponujemy zwiększenie wysokości procentowego udziału JST w przychodach objętych ryczałem do 100%.	Obecnie proponowany w projekcie poziom 14% przychodów podatników objętych ryczałem nie niweluje skutków zmian podatkowych, których głównym celem było zwiększenie dochodów budżetu państwa kosztem samorządów poprzez zachęcenie podatników do zmiany formy opodatkowania. Przyjęcie założenia, że u ryczałtowców dochody stanowią jedynie 14% przychodów jest niewiarygodne, bo wówczas ta forma opodatkowania byłaby dla podatników bardzo nieatrakcyjna np. względem PITu liniowego. Przy takim założeniu jedynie stawki ryczału poniżej 2,7% od przychodów byłyby konkurencyjne w stosunku do PITu liniowego, podczas gdy stawki ryczału wahają się od 2 do 17%. Proponowana poprawka ma po pierwsze na celu częściowe odwrócenie skutków tamtych zmian podatkowych, po drugie ograniczenie w przyszłości zgłaszania propozycji zmian w		

			systemie podatkowym, skutkujących utratą dochodów przez JST.		
10.	Art. 2 pkt 7	Nadać brzmienie: dochodzie podatników podatku dochodowego od osób prawnych - rozumie się przez to dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych oraz przychody stanowiące przedmiot opodatkowania pomniejszone o dochody (przychody) wolne (zwolnione) od podatku.	W art. 21, 22, 24 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych wymienione przychody są opodatkowane w sposób ryczałtowy. Obecne brzmienie przepisu wyłącza te kategorie z puli środków, od których będzie liczony udział samorządów w CIT.		
11.	Art. 4 pkt 11, art. 5 pkt 11, art. 6 pkt 9, art. 7 pkt 8	Proponujemy przesądzić jednoznacznie, że wszelkie odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych JST stanowiły źródło dochodów własnych.	Celem propozycji jest jednoznaczne przesądzenie, że odsetki gromadzone na rachunkach samorządów są dochodami samorządów. Obecnie – bez podstawy prawnej – środki te są często zaliczane jako część dochodów z innych źródeł (np. odsetki od dotacji celowej zaliczane są do dotacji i samorządy otrzymują nakazy ich zwrotu do budżetu), pomimo że ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zalicza odsetki do jednej z kategorii dochodów własnych.		
12.	Art. 7 pkt 10 lub art.10 ust. 5 (propozycja nowych jednostek redakcyjnych)	Proponujemy uzupełnić przepis o zapis, że dochodami/przychodami województwa są środki podlegające ponownemu wykorzystaniu, o których mowa w art. 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, pochodzące z programu, dla którego instytucją zarządzającą został ustanowiony zarząd województwa, w tym odsetki i inne przychody oraz zyski powstałe na	Celem poprawki jest zwiększenie przejrzystości i transparentności zarządzania środkami zwróconymi z instrumentów inżynierii finansowej w ramach regionalnych programów operacyjnych.		

		skutek obrotu tymi środkami, z zastrzeżeniem zachowania zasad wynikających z odpowiednich regulacji UE.			
13.	Art. 8	Zwiększyć udział samorządów w podatkach dochodowych. Aktualne wysokości udziału nie gwarantują możliwości realizacji zadań publicznych przez samorządy oraz ponoszenia coraz wyższych kosztów płac. Proponujemy następujące udziały %: PIT: gminy 7,7%, MNPP 9,46%, powiat 2,2%, województwa 0,385% CIT gminy 1,76%, MNPP 2,42%, powiaty 1,87%, województwa 2,58%	Co do zasady proponujemy wzrost o 10%. Ponadto w odniesieniu do CIT dla województw proponujemy powrót do udziału wskazanego w pierwotnych zapowiedziach (prezentacji) MF, czyli do poziomu 2,58%.		
14.	Art. 8 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2	Zwiększenie udziałów w PIT i CIT dla MNPP do wysokości jakie mają powiaty i gminy łącznie. Do tej zmiany należałoby dostosować art. 86 ust. 1, określając próg, powyżej którego naliczone dochody nie są przekazywane JST, a przesuwane do rezerwy (obecnie 112%), tak aby ograniczał dochody JST objętych działaniem tego przepisu tylko w zakresie niezbędnym do realizacji jego celu, określonego w art. 83 ust. 7. W przypadku przyjęcia propozycji zgłoszonej w uwadze 13 oznacza to	Zwiększenie udziału miast na prawach powiatu w podatku z PIT i CIT do sumy udziałów gminy i powiatu. Miasta na prawach powiatu mają dużo więcej zadań wynikających z ich funkcji i wykraczających poza prostą sumę zadań gminnych i powiatowych.		

		udziały MNPP w PIT w wysokości 9,9% i w CIT w wysokość 3,63%.			
15.	Art. 8 ust. 2	Dopisać „z zastrzeżeniem art. 14”	Art. 14 wprowadza wyjątek od ogólnej zasady wyrażonej w art. 8.		
16.	Art. 10 ust. 1 pkt 1 lit. a Art. 51	Art. 10 Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami wyodrębnić do samodzielnej jednostki redakcyjnej i nadać brzmienie: „art. 10 ust. 1. Jednostki samorządu terytorialnego otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami w wysokości zapewniającej realizację tych zadań”. W art. 51: Wprowadzić w ustawie zasady waloryzacji wysokości dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, w oparciu o wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce (podobnie jak ma to miejsce w art. 11 projektu ustawy). Po ust. 2 dodać przepis, aby w rządowych projektach ustaw w przypadku nakładania albo zmiany	Obecnie brzmienie art. 10 ust. 1 sugeruje fakultatywność przekazania dotacji i nie koresponduje z art. 51 ust. 1. Z proponowaną poprawką jest powiązana zmiana art. 51. W art. 51 należałoby skreślić ust. 1, w kolejnych jednostkach redakcyjnych zamieścić odwołanie do art. 10 ust. 1. Celem zmiany art. 51 jest ucywilizowanie zasad ustalania wysokości dotacji celowych na zadania zlecone samorządom. Ostatnia poprawka zmierza do zapewnienia równości stron postępowania.		

	<p>zakresu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej</p> <p>obowiązkowym elementem projektu była szczegółowa kalkulacja wzrostu albo spadku kosztów realizacji zadań zleconych samorządom oraz kalkulacja sposobu ustalania wysokości dotacji. Po ust. 5 dodać przepis, że w sprawach o których mowa w ust. 5 jednostka samorządu terytorialnego jest zwolniona z kosztów sądowych.</p> <p>Niezależnie od powyższego w przepisach przejściowych należałoby dodać przepis zobowiązujący Ministra Finansów do przeprowadzenia - w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy - analizy wysokości dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w podziale na województwa, z uwagi na:</p> <p>1) ogromne i narastające od lat zróżnicowanie wysokości dotacji w poszczególnych regionach – na te same zadania (nieuzasadnione różnicą w poziomie zamożności) oraz</p>			
--	--	--	--	--

		2) niedoszacowanie wielu zadań.			
17.	Art. 10 ust. 4	Obecnie, na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw kreowane są przychody Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska, z których pozostałe jednostki (gminy i powiaty) mogą korzystać tylko wówczas kiedy wystąpią z wnioskiem do tych Funduszy, czyli de facto są petentem o środki wypracowane na swoim terenie. Dlatego proponuje się przywrócenie sytuacji, kiedy istniały gminne i powiatowe fundusze ochrony środowiska w formie rachunków wydzielonych (specjalnych), z których środki były przeznaczane na ochronę środowiska. Powrót do gminnych i powiatowych FOŚ pozwoliłby na to, aby część środków uzyskiwanych przez NFOŚ i WFOŚ z terenów gmin i powiatów była przez nie bezpośrednio wykorzystywana.			
18.	Art. 13 ust. 3	Proponuje się uzupełnić przepis o zapis „podając ich wartości łącznie ze wszystkimi parametrami, przyjętymi dla ich wyliczenia”.			

19.	Art. 14 ust. 1	Wątpliwości budzi rozdział dochodów podatników w przypadku podatku dochodowego od osób prawnych proporcjonalnie do liczby zatrudnionych w oddziale na podstawie umowy o pracę, z uwagi na powszechność innych form zatrudnienia.			
20.	Art. 17	<p>Proponuje się dodanie ust. 2 w brzmieniu 2. Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje jednostkom samorządu terytorialnego w zakresie udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych, za każde półrocze , w terminie 40 dni od jego upływu informację zawierającą: 1) Nazwę płatnika/ podatnika z obszaru danej jednostki samorządu terytorialnego; 2) Liczbę osób zatrudnionych na danym obszarze; 3) Kwotę należnych jednostce samorządu terytorialnego udziałów we wpływach;</p> <p>oraz ust. 3 w brzmieniu 3. Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje jednostkom samorządu terytorialnego w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych po zakończeniu roku informację</p>	<p>Postulowany jest dostęp do lokalnej bazy podatników w formie danych o osiągniętych dochodach w poszczególnych rejonach, stanowiących podstawę ustalania dochodów własnych JST.</p> <p>Ponadto wnosimy o przywrócenie przekazywania danych w szczególności CIT z uchylonych przepisów § 6 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie rozliczeń dochodów z tytułu udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych.</p>		

		zawierającą: 1) liczbę podatników wg. poszczególnych źródeł przychodu, w tym od ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, skali podatkowej i grup wiekowych; 2) przychód/dochód osiągnięty w danym roku z uwzględnieniem podziału z pkt 1 3) kwotę należnych danej jst udziałów we wpływach z uwzględnieniem podziału z pkt 1.			
21.	Art. 18 ust. 1	Nadać brzmienie „Opłaty skarbowe są wpłacane na rachunek - budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu, na obszarze której ma siedzibę podmiot, który dokonał czynności urzędowej wydał zaświadczenie lub zezwolenie.”	Proponuje się pozostawienie przepisu w dotychczas obowiązującej formie: Wpływy z opłaty skarbowej są wpłacane na rachunek budżetu gminy, na obszarze której ma siedzibę podmiot, który dokonał czynności urzędowej albo wydał zaświadczenie lub zezwolenie z dopisaniem miast na prawach powiatu (w aktualnej ustawie MNPP nie stanowią odrębnej kategorii JST).		
22.	Art. 22 ust. 2	Nadać brzmienie: 2. Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje jednostce samorządu terytorialnego informacje o wydanych decyzjach w sprawach ulg określonych w ust. 1, w terminie 7 dni po upływie każdego kwartału.			
23.	Art. 23 – uwaga ogólna dotycząca stosowanego nazewnictwa	Projektodawca zastosowanym nazewnictwem sugeruje, że potrzeby finansowe JST, wg wyszczególnionych kategorii równają się możliwościom			

		<p>finansowym i przyznawanym środkom z budżetu państwa. Potrzeby JST są nieporównywalnie wyższe niż propozycje MF. Innymi słowy art. 23 i n odnosi się do możliwości finansowych budżetu państwa, a nie do potrzeb wydatkowych samorządów.</p> <p>Ponadto aktualnie zastosowany system powoduje powstanie bardzo dużych rozbieżności między poszczególnymi JST w danej kategorii jednostek. Nie ma to logicznego uzasadnienia, ani w zastosowanych determinantach (które wymagają pogłębionej analizy) ani też w zamożności JST. Nie ma korelacji między wskaźnikiem zamożności danego samorządu, a wzrostem dochodów. Analizując wzrost dochodów w przeliczeniu na mieszkańca ta różnica jest jeszcze mocniej widoczna.</p>			
24.	Art. 23 - uwaga ogólna dotycząca zasad finansowania oświaty	<p>W ogólnej propozycji postulowaliśmy, aby nowa ustawa o dochodach miała ograniczony czas obowiązywania i była potraktowana jako pilotaż. Szczególnej uwagi wymaga analiza</p>	<p>Propozycja określenia potrzeb wydatkowych na oświatę w nowej ustawie jest bardzo enigmatyczna. Obawy budzi brak gwarancji otrzymania dodatkowych środków w przypadku podjęcia przez MEN decyzji dotyczącej nałożenia nowych obowiązków na organy prowadzące szkoły (np. dodatkowe godziny psychologa,</p>		

		przepisów włączających finansowanie oświaty do potrzeb wydatkowych.	pedagog, podwyżki itp.). W projekcie ustawy, niezależnie od pogłębienia luki finansowej, nie przewiduje się mechanizmu waloryzacji wysokości środków na finansowanie zadań oświatowych.		
25.	Art. 23	Proponujemy wzrost puli środków na zadania na część ekologiczną o kwotę 1,5 mld zł.	Propozycja MF dotycząca potrzeb ekologicznych jest tylko elementem pozycji w wyliczeniach niezbędnych kwot do ustalenia dochodu JST na poziomie podobnym jak w starym systemie, nie zmienia w sytuacji finansowej samorządów objętych różnymi formami ochrony środowiska. O braku logiki użycia tego czynnika niech posłużą przykłady: a) gmina Lutowiska potrzeby ekologiczne 16,6 mln, po korektach wzrost dochodów 795.734 zł b) gmina Krępna potrzeby ekologiczne 8,45 mln, po korektach wzrost dochodów 940.542 zł c) gmina Białowieża potrzeby ekologiczne 6 mln, po korektach wzrost dochodów 840.810 zł.		
26.	Art. 24 ust. 2, 8-9	Art. 24 ust. 2 nadać brzmienie: „Procentowa wartość wskaźnika zamożności dla wszystkich kategorii jednostek samorządu terytorialnego wynosi 100%”. Konsekwencją proponowanej poprawki jest wprowadzenie korekt w ust. 8 i 9	Przyjęte rozwiązanie w nieuzasadniony sposób dyskryminuje miasta na prawach powiatu o niewysokich dochodach. Sam system nie daje możliwości porównania stopnia zaspokojenia potrzeb wydatkowych pomiędzy JST należącymi do różnych kategorii, stąd nie można zasadnie twierdzić, że są one lepiej zaspokojone dla miast, których wskaźniki zamożności pozostają w przedziale 80-100% wartości wskaźnika dla wszystkich miast, niż to ma miejsce w przypadku JST innych kategorii. Ponadto sztywna granica 80% wartości wskaźnika dla wszystkich miast w nieuzasadniony sposób różnicuje traktowanie wewnątrz systemu miast, których poziom zamożności jest tylko nieznacznie wyższy, a		

			<p>których poziom dochodów nadal poważnie odbiega od wartości średnich.</p> <p>Jeżeli rozwiązanie to pociągałoby zbyt wielkie do zaakceptowania koszty, należy wprowadzić rozwiązanie przynajmniej częściowo obejmujące mechanizmem wyrównawczym miasta z tego przedziału dochodowego: z niższą niż w przypadku innych kategorii JST stopą naliczania potrzeb wyrównawczych lub też naliczania ich np. dla miast, których wskaźniki pozostają w przedziale 80-90% wartości wskaźnika dla wszystkich miast.</p>		
27.	Art. 25 – uwaga ogólna	<p>Zwracamy również uwagę na silny, niekorzystny wpływ przeliczeniowej liczby mieszkańców na wyliczenie potrzeb jednostek (w tym potrzeb dodatkowych i oświatowych). Kwestia przeliczeniowej liczby mieszkańców wymaga dodatkowych analiz i uzasadnienia, aby nie dochodziło do dużych dysproporcji pomiędzy podobnymi jednostkami samorządu terytorialnego. Dotykając przedmiotowej kwestii należy także rozważyć rezygnację z założeń zawartych w art. 25 ust. 2, jeżeli wynik pilotażu, o którym mowa w pierwszej uwadze ogólnej będzie wskazywał na nieuzasadnioną dyskryminację części samorządów.</p>			

		<p>Z tego względu proponujemy:</p> <p>1) determinanty wskazane w tabeli w art. 25 ust. 5 przenieść do przepisów epizodycznych, które będą obowiązywały tylko w roku 2025 oraz wprowadzić przepis upoważniający Ministra Finansów do wydania rozporządzenia (w uzgodnieniu z KWRiST) określającego determinanty w kolejnym roku obowiązywania ustawy. Takie rozwiązanie z jednej strony pozwoli na przygotowanie projektów budżetów przez JST bez oczekiwania na wydanie rozporządzenia wykonawczego do ustawy, a z drugiej nie będzie wymagało późniejszej zmiany ustawy w celu zmiany determinant, jeżeli zajdzie taka potrzeba.</p> <p>W konsekwencji zmianie powinny ulec dalsze jednostki redakcyjne (w tym art. 25 ust. 6 oraz art. 26).</p>			
28.	Art. 25 ust.5	W tabeli określającej determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe wszystkich kategorii jst:			

		<p>w obszarze Oświata i wychowanie – przedszkola: do wyrażenia „liczba dzieci uczęszczających do przedszkola” dodać: „niezależnie od organu prowadzącego”;</p>			
29.	Art.. 25 ust. 5	<p>W tabeli określającej determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe, w części dotyczącej miast na prawach powiatu:</p> <p>- w obszarze Oświata i wychowanie, szkoły: w miejsce „liczby oddziałów w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych i policealnych” proponujemy wprowadzić „Liczbę uczniów w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych i policealnych niezależnie od organu prowadzącego”.</p> <p>- w obszarze Gospodarka komunalna i ochrona środowiska zastąpić obecne sformułowanie wyrażeniem „liczba mieszkańców”.</p> <p>Ponadto należałoby w przepisach przejściowych, wprowadzić przepis, wskazujący, że art. 25 ust. 5 – w tym zakresie, w jakim odnosi się do</p>			

		miast na prawach powiatu – ma zastosowanie do ustalenia potrzeb wydatkowych na rok 2025.			
30.	Art. 25 ust. 6	Uwaga zgłaszana na wypadek nieuwzględnienia uwagi ogólnej do art. 25. 4 lata zamienić na 2, w przepisach przejściowych wprowadzić przepis zobowiązujący MF do przeglądu obszarów wydatkowych po 12 miesiącach od dnia wejścia w życie ustawy.	Zbyt długi okres (co 4 lata) wyznaczony do przeglądu, określonych obszarów wydatkowych i wartości ich wag, determinant wpływających na potrzeby wydatkowe w danym obszarze wydatkowym oraz wysokości współczynników regresji dla poszczególnych determinant. Z uwagi na zmieniającą się rzeczywistość, powstanie sytuacji nieprzewidywalnych, proponujemy skrócić ten okres co najmniej o połowę max do 2 lat. Natomiast pierwszy przegląd należy przeprowadzić po 12 miesiącach po wprowadzeniu ustawy.		
31.	Art. 26 ust. 3	Uwaga zgłaszana na wypadek nieuwzględnienia uwagi ogólnej do art. 25. Przepis do skreślenia – przewiduje swoiste liberum veto, niespotykane obecnie w polskim systemie prawnym.			
32.	Art. 27 ust. 1 pkt 4, ust. 4 pkt 4 pod warunkiem dokonania zmiany w art. 80	W art. 27 ust.1 skreślić pkt 4, art. 27 ust. 4 pkt 4 nadać brzmienie „ „Liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych i innych	Proponowana zmiana prowadzi do uwzględnienia w potrzebach oświatowych również wychowanków objętych wychowaniem przedszkolnym, którzy kończą 5 lat lub mniej w roku poprzedzającym rok budżetowy w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego.		

		<p>formach wychowania przedszkolnego”.</p> <p>W art. 80 zwiększyć kwotę potrzeb oświatowych (w zakresie proponowanej zmiany wzrost ten powinien wynosić 15 mld zł).</p>			
33.	Art. 27 ust. 2	<p>Dodać „oraz z uwzględnieniem wzrostu dotacji dla niepublicznych jednostek systemu oświaty, wzrostu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz innych skutków jakie wzrost płac wywoła.”</p>	<p>Należy pamiętać, że z każdym wzrostem płac nauczycieli rosną również wydatki gmin związane z dotacjami przedszkolnymi. Płace są głównym kosztem funkcjonowania przedszkoli, zatem dotacje rosną w tym samym poziomie. Powinno to zostać w końcu uwzględnione. Zmiana ma na celu rekompensowanie wszelkich dodatkowych kosztów jakie jednostki samorządu terytorialnego będą pokrywały w związku ze wzrostem płac nauczycieli.</p>		
34.	Art. 27 ust. 4	<p>Podział łącznej kwoty potrzeb oświatowych pomiędzy JST powinien być tak jak obecnie, uzgadniany przez KWRiST.</p>			
35.	Art. 27 ust. 4 pkt 3	<p>Art. 27 ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „Liczby uczniów, słuchaczy, wychowanków odpowiednio w szkołach podstawowych, szkołach ponadpodstawowych, szkołach artystycznych oraz jednostkach systemu oświaty, o których mowa</p>	<p>Celem poprawki jest uwzględnienie w podziale środków placówek oświatowo-wychowawczych (nie tylko schronisk, tak jak jest to obecnie).</p>		

		w art. 2 pkt 3-4; 6-8 i 11 ustawy Prawo oświatowe;”			
36.	Art. 27 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 4 pkt 4 pod warunkiem zmiany art. 80 i zwiększenia kwoty na potrzeby oświatowe	W art. 27 ust.1 wykreśla się punkt 4 – proponowana zmiana prowadzi do uwzględnienia w potrzebach oświatowych również wychowanków objętych wychowaniem przedszkolnym, którzy kończą 5 lat lub mniej w roku poprzedzającym rok budżetowy w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego.			
37.	Art. 27 ust. 4 pkt 10	Brak jest uzasadnienia do różnicowania wysokości potrzeb oświatowych w zależności od sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Sam mechanizm nowej ustawy zapewnia takie zróżnicowanie – gdyż jednostki mające wolny potencjał dochodowy nie otrzymują subwencji ogólnej na pokrycie potrzeb oświatowych, podczas gdy jednostki, które są w gorszej sytuacji będą miały to pokryte z subwencji ogólnej. Natomiast niezależnie od tego konieczne jest znaczące zwiększenie ogólnej kwoty			

		potrzeb oświatowych, tak aby zniwelować narastającą od kilkunastu lat lukę w finansowaniu zadań oświatowych.			
38.	Art. 28	<p>Uwaga ogólna baza środków na potrzeby rozwojowe powinna ulec zwiększeniu o 10 mld zł a sam system finansowania potrzeb rozwojowych powinien być poddany szczegółowej analizie w ramach pilotażu, o którym piszemy w pieszej propozycji.</p> <p>W ust. 1 należy zwiększyć % kwoty wydatków majątkowych do 30%, a same wydatki majątkowe stanowiące podstawę wyliczenia kwoty potrzeb majątkowych powinny być waloryzowane o wskaźnik inflacji oraz wskaźnik materiałów budowlanych.</p>	<p>W poprzednich latach, poprzez pozbawienie znacznej części dochodów, JST zostały pozbawione nadwyżek operacyjnych i wydatki majątkowe były znacznie okrojone, na skutek zmniejszenia ich zdolności wydatkowych. Proponowane rozwiązanie pogłębia i utrwala rozwiązania "Polskiego Ładu". Z drugiej strony zdefiniowane w projekcie ustawy potrzeby rozwojowe, nie mają określonej funkcji i w pewnej części pełnią rolę wyrównawczą. Potrzeby rozwojowe co do zasady powinny nagradzać samorządy aktywne, które tworzą infrastrukturę do rozwoju miejsc pracy, a następnie ją utrzymują.</p>		
39.	Art. 28 ust. 3	Należy doprecyzować, przy jakich okolicznościach, o jakie wartości i kto będzie decydował o zwiększeniu potrzeb rozwojowych.			
40.	Art. 28 ust. 4	Podział potrzeb rozwojowych obok liczby mieszkańców powinien również uwzględniać inne	Samorządy o takiej samej liczbie mieszkańców ale różnej powierzchni czy mniej zwartej zabudowie mieszkaniowej mają różne potrzeby rozwojowe.		

		<p>parametry jak powierzchnia, gęstość/struktura zaludnienia czy długość dróg będących w zarządzaniu danej JST.</p> <p>W naszej ocenie kwestia ta wymaga pogłębionej analizy.</p> <p>Ponadto ponawiamy pytanie na jakiej podstawie (w oparciu o jakie założenia) ustalono minimalny poziom potrzeb rozwojowych?</p>			
41.	Art. 28 ust. 8	<p>Uwaga ma charakter redakcyjny.</p> <p>Bardzo nieprecyzyjne określenie „wydatków własnych”, a także brak definicji „pozostałych wydatków majątkowych”. Proponujemy zmianę procesu weryfikacji na taki, który uwzględnia udział danej JST w kwalifikacji do konkretnej pozycji wydatków majątkowych, oraz konkretne/jednoznaczne zdefiniowanie wszystkich 3 kategorii wydatków majątkowych.</p>	<p>Ministerstwo posługując się jedynie sprawozdaniami RB-28S i 27S nie jest w stanie określić dokładnie, które wydatki są dotowane bądź finansowane środkami zewnętrznymi. Nie da się wyczytać ze sprawozdań „refundacji”, które wpływają niejednokrotnie 2-3 lata po zakończonej inwestycji, bądź „zaliczek” na realizację konkretnego zadania w latach kolejnych. Dodatkowo jakieś inne wydatki majątkowe są zaklasyfikowane do pozostałych – niżej wycenionych: waga – 0,25. Jaki jest mechanizm ustalania – jakie to są wydatki.</p>		
42.	Art. 29	<p>Nie dysponujemy danymi niezbędnymi do wyliczenia potrzeb ekologicznych. W jaki sposób</p>			

		<p>ustalono stawkę dla poszczególnych kategorii samorządów?</p> <p>Prosimy o wyjaśnienie, dlaczego w projekcie ustawy od dochodach jst zmieniono zasady naliczania potrzeb ekologicznych w porównaniu do prezentacji Ministerstwa Finansów 7 maja 2024 roku oraz jakie jest uzasadnienie dla przyjętych wartości wag, w zależności od obszaru chronionego, dla określenia potrzeb ekologicznych?</p> <p>Wnosimy również o wprowadzenie do ustawy kwot potrzeb ekologicznych (proponujemy 500 zł) oraz wprowadzić zasady jej waloryzacji.</p>			
43.	Art. 30	<p>Wprowadzić wskaźnik waloryzacyjny. Propozycja, aby był to wskaźnik waloryzacji oparty o zmianę wysokości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce (analogicznie jak w przypadku dochodów podatników podatku od osób fizycznych).</p>	<p>Potrzeby uzupełniające będą miały przede wszystkim te samorzady, które nie będą w stanie wygenerować wystarczająco wysokiego dochodu z udziału w dochodach podatkowych. Obecnie proponowany zapis nie gwarantuje utrzymania stabilnej sytuacji dochodowej samorządów, a propozycja aby fakultatywna decyzja w tym zakresie pozostawała w gestii ministra finansów – na bazie negatywnych doświadczeń z ostatnich 20 lat – jest nie do zaakceptowania.</p>		
44.	Art. 32 ust. 2	<p>Nadać brzmienie: „2. Korektę z tytułu zamożności oblicza się</p>			

		<p>mnożąc przeliczeniową liczbę mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego przez różnicę między dochodami na jednego mieszkańca przeliczeniowego danej jednostki samorządu terytorialnego a 150% dochodów na jednego mieszkańca przeliczeniowego odpowiedniej kategorii jednostek samorządu terytorialnego oraz przez wskaźnik 0,5.”</p>	<p>Nie ma powodów by karać aktywne JST korektą wskazaną w projekcie ustawy.</p>		
45.	Art. 34	<p>Wnosimy o jednoznaczne przesądzenie, że samorząd, który otrzyma środki z rezerwy będzie mógł nią swobodnie dysponować (na zasadach analogicznych jak w przypadku subwencji).</p> <p>Ponadto proponuje się zastosować podział środków z tej rezerwy w taki sposób, ażeby zadbać maksymalnie o obiektywność i przejrzystość podziału. Proponuje się zatem, aby podział tych środków był dokonywany na zasadach, które obecnie obowiązują i są stosowane choćby na mocy aktualnie obowiązującego art. 26 ustawy o dochodach JST. W minionym czasie</p>	<p>Należy zauważyć, że ani w projekcie ustawy, ani w uzasadnieniu nie określono jaki charakter będą miały środki rezerwy tj. czy będą to środki znaczone czy nie.</p> <p>Zwracamy również uwagę, że rozszerzeniu uległo przeznaczenie rezerwy na drogi gminne, co stanowi, że środki rezerwy będą przeznaczone dla znacznie większej liczby beneficjentów, co w konsekwencji spowoduje, że znaczenie tej rezerwy będzie zupełnie marginalne, podważające wręcz sens jej tworzenia. Dotychczas liczba podmiotów uprawnionych do aplikowania wynosiła 396, zaś po wprowadzeniu projektowanych przepisów będzie to ponad 2,5 tysiąca jednostek samorządu terytorialnego</p>		

		<p>mieliśmy do czynienia z nieobiektywnym podziałem środków finansowych pomiędzy JST. Powinno się zrobić wszystko, aby ustawowo wykluczyć patologie, które stosowano wydatkując środki z Polskiego Ładu. Instrumenty projektowane w art. 34 i 35 mogą rodzić pokusy, ażeby dzielić je niesprawiedliwie, natomiast w zakresie obecnie obowiązującej procedury należy stwierdzić, że dotychczas nigdy nie było zarzutów o jej nieobiektywny podział a mechanizm, który funkcjonuje już dłuższy czas - sprawdził się.</p>			
46.	Art. 34 ust. 8	<p>Nadać brzmienie: „8. Minister właściwy w zakresie danego obszaru przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych uzgodnione propozycje kwot wynikające z podziału rezerwy na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia 30 września roku budżetowego.”</p>	<p>Celem poprawki jest ułatwienie samorządom wydatkowania środków.</p>		
47.	Art. 34 ust. 11	<p>Nadać brzmienie „11. Podział rezerwy następuje nie później niż</p>	<p>Wcześniejsze przekazanie środków daje możliwość ich wydatkowania.</p>		

		do dnia 15 listopada roku budżetowego.”			
48.	Art. 36 ust. 4	Obawy budzi mechanizm zmniejszenia wysokości potrzeb finansowych w wyniku korekty, o której mowa w art. 36 ust. 4. Mechanizm ten, z punktu widzenia bezpieczeństwa finansowego JST jest bardzo niebezpieczny, szczególnie w części oświatowej, gdzie - z uwagi na znaczenie puli oświatowej w dochodach JST - może prowadzić do obniżenia wysokości bieżących środków na finansowanie oświaty, w odniesieniu do danych sprzed 2 lat.			
49.	Art. 39 ust. 1 pkt 1	Części wspólnej nadać brzmienie: „- w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy”.	Celem uwagi jest ułatwienie sporządzania budżetów przez JST, w sytuacji tak dużej liczby zmiennych wymaganych do określenia kwot dochodów.		
50.	Art. 40 i art. 41	Brak zapisu dot. mechanizmu korygującego dochody JST w przypadku osiągnięcia dochodów wyższych od kwot należnych, zaplanowanych przez MF	Brak regulacji, co w przypadku kiedy wpływy będą wyższe od planowanych z terenu danej jednostki samorządu terytorialnego.		
51.	Art. 40 ust. 1	Nadać brzmienie: „1. Środki stanowiące należne dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w	Celem jest bardziej harmonijna realizacja dochodów i zmniejszenie sztucznego wrażenia bardzo dobrej sytuacji finansowej JST przez		

		<p>podatku dochodowym od osób fizycznych podlegają przekazaniu przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy na rachunki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dwunastu miesięcznych ratach od grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy do listopada roku budżetowego - w terminie do 5. dnia każdego miesiąca, z tym że rata przekazywana w lutym wynosi 2/13.”.</p>	<p>jedenaście miesięcy przy praktycznie zerowym wykonaniu dochodów w grudniu.</p>		
52.	Art. 40 ust. 3	<p>Usunąć punkty i wprowadzić wspólny zapis dla wszystkich kategorii JST „od grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy do listopada roku budżetowego, a rata przekazywana w lutym wynosi 2/13;</p>	<p>Nie widzimy uzasadnienia innego traktowania MNPP i województw.</p>		
53.	Art. 54a	<p>Po art. 54 dodać art. 54a przewidujący obowiązkową dotację celową z budżetu państwa dla powiatów i miast na prawach powiatu na realizację zadań związanych z rodzinną pieczą zastępczą.</p>	<p>Kryzys finansów JST zbiega się z kryzysem w pieczy zastępczej rodzinnej oraz placówek wsparcia dziennego typu rodzinnego. Z uwagi na ograniczenia finansowe samorządy nie są w stanie pozyskiwać kandydatów na rodziców zastępczych (w szczególności zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka).</p>		
54.	Art. 54b	<p>Proponujemy dodać kolejną jednostkę redakcyjną przewidującą</p>	<p>Z uwagi na proces transformacji terenów związanych z górnictwem samorządy na takich</p>		

		<p>obligatoryjną dotację celową z budżetu państwa transformacyjne samorządów w związku z procesem transformacji górniczej oraz na potrzeby rekultywacji i rewitalizacji obszarów obciążonych zanieczyszczeniem środowiska.</p>	<p>obszarach posiadają mniejszy potencjał rozwojowy. . Analogicznie jak w potrzebach ekologicznych tereny objęte transformacją górniczą nie mogą zostać wykorzystane do zagospodarowania w celu zwiększenia dochodów zarówno z CIT, jak i z podatku od nieruchomości. Niejednokrotnie podmioty górnicze przejmowały nieruchomości ze względu na eksploatację górniczą na tym terenie, jednocześnie grunty te nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, a często większość z nich jest opodatkowana podatkiem rolnym bądź korzystają ze zwolnienia z podatku od nieruchomości np. nieużytki. Z tego względu tereny te nie stanowią takiego potencjału dochodowego zarówno w zakresie podatku od nieruchomości, jak i podatku dochodowego od osób prawnych z uwagi na straty ponoszone przez górnictwo. Proces transformacji rozłożony jest na wiele lat i skutkuje szeregiem wyzwań dla samorządów, które biorą udział w tym procesie dlatego w ustawie o dochodach JST konieczne jest uwzględnienie specyficznej sytuacji tych JST. Podobnie rzecz się ma z innymi terenami, które borykają się z zanieczyszczeniem środowiska – mieszkańcy mają obniżoną jakość życia, a samorządy zwiększony poziom wydatków związanych z poprawą jakości środowiska.</p>		
--	--	--	---	--	--

			Podstawą do wyliczenia wysokości dotacji powinna być powierzchnia terenów górniczych oraz podlegających rekultywacji i rewitalizacji.		
55.	Art. 55 ust. 5	Zmienić system finansowania mieszkańców domów pomocy społecznej umieszczonych na tzw. starych zasadach. Propozycja, aby wysokość dotacji odpowiadała wysokości opłaty za pobyt w DPS w danym roku (czyli odpowiadała kwocie opłaty wnoszonej za mieszkańców umieszczonych na nowych zasadach – w oparciu o średni miesięczny koszt utrzymania).	Problem narasta od lat, a propozycja zawarta w nowej ustawie powiela obecnie obowiązujące rozwiązania.		
56.	Art. 58	Skreślić.	Art. 7 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wskazuje, że jednostkom samorządu terytorialnego przysługuje z budżetu państwa zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnień, w tym zwolnień o których mowa w ust. 1 pkt 8, tj. znajdujących się w parkach narodowych lub rezerwatach przyrody i służących bezpośrednio i wyłącznie osiągnięciu celów z zakresu ochrony przyrody: grunty położone na obszarach objętych ochroną ścisłą, czynną lub krajobrazową, budynki i budowle trwale związane z gruntem. Wprowadzenie art. 58 pozbawi JST należnego im zwrotu z tytułu utraconych dochodów z tytułu podatku od		

			<p>nieruchomości za wprowadzone w roku poprzedzającym rok budżetowy zwolnienie. Potrzeby ekologiczne są dodatkowym wsparciem dla JST ze względu na stopień ograniczeń działalności gospodarczej danego obszaru. Nie można zabierać rekompensaty utraconego dochodu z tytułu wprowadzenia zwolnienia od podatku od nieruchomości tłumacząc to przekazaniem „dodatkowego” wsparcia, bo podatek od nieruchomości jest należny nawet w sytuacji nieprowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto brak rekompensaty za zwolnienia ustawowe z podatku od nieruchomości infrastruktury publicznej, szczególnie w portach, stanowi duży ubytek w dochodach JST. Zwłaszcza przy dużych koniecznych nakładach finansowych niezbędnych dla zapewnienia prawidłowego rozwoju portu w skali kraju, a nie tylko miasta.</p>		
57.	Art. 68	<p>15 maja to zbyt wczesny termin dla pozyskiwania kluczowych danych organizacyjnych z SIO dla potrzeb ustalania potrzeb oświatowych. Szczególnie różnice (niedoszacowanie) może dotyczyć jednostek niepublicznych.</p> <p>Proponujemy 15 września (zwłaszcza w kontekście korekty wysokości potrzeb finansowych, o których mowa w art. 36 ust. 4, co</p>			

		sygnalizowano we wcześniejszej uwadze).			
58.	Art. 72 pkt 2	<p>Podany sposób wyliczenia części stałej składki rocznej nie wyodrębnia dochodów MNPP co spowoduje, że w przypadku MNPP będzie liczony od całych dochodów z PIT, a nie jak dotychczas od dochodów w części gminnej z tyt. PIT.</p> <p>Proponujemy zróżnicować stawkę wpłat dla gmin i miast na prawach powiatu, np. na 0,24 i 0,19% wysokości dochodów z udziałów w PIT</p>	<p>Pomimo spadku udziału procentowego brak wyodrębnienia dla MNPP dochodu spowoduje dwukrotny wzrost części stałej składki rocznej. Zmiana zasad naliczania części stałej składki rocznej zapisana w ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim powinna wziąć pod uwagę wyodrębnienie nowej kategorii JST – miast na prawach powiatu.</p> <p>Stała część składki jest powiązana z przejęciem przez związek metropolitalny zadań o charakterze gminnym. Nie powinna więc zmniejszać dochodów przeznaczonych na finansowanie zadań miast o charakterze powiatowym, czego nie zmienia proponowana likwidacja podziału dochodów miast na prawach powiatu z tytułu udziałów w PIT na gminne i powiatowe</p>		
59.	Art. 73	<p>Proponuje się wprowadzić mechanizm rozliczania pomiędzy gminami kosztów zadań oświatowych związanych ze szkolnictwem podstawowym na podobnych zasadach jak ma to miejsce w przypadku wychowania przedszkolnego (z zastrzeżeniem korekty systemu rozliczeń w zakresie dotyczącym przedszkoli, z uwagi na wadliwość tych regulacji,</p>			

		duży poziom skomplikowania i niejednoznaczne przepisy).			
60.	Art. 80	<p>Uważamy, że proponowany sposób kalkulacji środków potrzebnych na finansowanie oświaty nie różni się niczym od tego obecnego, a co za tym idzie powieliła te same błędy i niedoszacowania, nie odzwierciedla faktycznych potrzeb w tym zakresie.</p> <p>Odnosząc się do stanowiska resortu, należy zwrócić uwagę, że pozostawiając kwotę bazową z poprzedniego roku do wyliczenia potrzeb oświatowych, nigdy nie będzie to kwota realna. Wzrost kosztów oświatowych z roku na rok jest tak wysoki, że bazując na roku poprzednim wyliczone potrzeby oświatowe będą niewspółmiernie niższe do bieżącego roku budżetowego.</p> <p>Z tego względu proponujemy korektę art. 80 ust. 1 i nadanie jej brzmienia „Kwota potrzeb oświatowych, o których mowa w art. 23 pkt 2, dla wszystkich jednostek samorządu</p>	<p>Potrzeby oświatowe w 2025 roku zostały zaplanowane w projekcie ustawy na kwotę 102 652 278 950 zł. Zatem są mniejsze niż wydatki bieżące poniesione przez JST w 2023 roku o 12 mld zł. Szacowane wykonanie Budżetu w zakresie oświaty za 2024 rok w kwocie wynosi 150 mld zł. Zaproponowane w projekcie ustawy potrzeby są mniejsze o ok. 47 mld złotych.</p>		

		terytorialnego na rok 2025 nie może być niższa niż 150 mld zł”.			
61.	Art. 83 ust. 1 pkt 1	Art. 83 ust. 1 pkt 1 nadać brzmienie „1) 110,0% dochodów jednostki w roku 2024”.	Celem poprawki jest rzeczywista poprawa sytuacji finansowej samorządów. Co prawda w założeniach do budżetu państwa przyjęto, że inflacja wyniesie 4,1%, niemniej jednak na kondycję finansową JST wpływ mają przede wszystkim rosnące koszty pracy (które przekładają się na wzrost kosztów płac kadr własnych oraz wzrost kosztów zamówień publicznych). Pomędzy 1 stycznia 2023 r. a 1 stycznia 2025 r. płaca minimalna wzrośnie łącznie o 33%.		
62.	Art. 86 ust. 1	112% zamienić na 115%.	Celem poprawki jest rzeczywista poprawa sytuacji finansowej samorządów.		
63.	Art. 87	Należy zwiększyć wysokość rezerwy na rok 2025 na sfinansowanie potrzeb uzupełniających oraz zwiększyć w ust. 2 każdą wartość kwotową o 25%.	Ustalone kwoty minimalne samorządów są nieadekwatne do różnicy dochodów z tytułu wprowadzenia tej ustawy, którą osiągają inne samorzady w tej samej kategorii. Wszystkie samorzady w tej samej kategorii realizują co do zasady te same zadania. Jest to o tyle istotne, że środki jakie samorzady otrzymają w 2025 r., zgodnie z art. 87 ust. 4 wprost będą miały przełożenie na wysokość potrzeb uzupełniających w 2026 r. i latach następnych (art. 30 projekt ustawy).		
64.	Art. 104	Wprowadzenie zapisów przejściowych, które zapewnią samorządom wpływ środków należnych za lata 2023 i 2024 z rozliczenia udziału w PIT i CIT.	Ustawa wygasza obecnie obowiązującą ustawę. JST powinny mieć zagwarantowane rozliczenie należnych kwot za 2023 i 2024 rok wynikające z mechanizmu określonego w art. 9c.		
65.	Kalkulator – załącznik do projektu ustawy	Wyjaśnienia wymaga obciążanie niektórych samorządów korektą z			

		<p>tytułu zamożności, chociaż ich dochody na jednego mieszkańca przeliczeniowego tej jednostki, są NIŻSZE od 120% dochodów na jednego mieszkańca przeliczeniowego odpowiedniej kategorii jednostek samorządu terytorialnego, a w przypadku niektórych JST, który ten wskaźnik jest wyższy niż 120% nie są uwzględniane.</p>			
66.	<p>Ustawa o finansach publicznych art. 242 i 243</p>	<p>Przedłużenie obowiązujących reguł łagodzących w zakresie art. 242 i 243 w szczególności pozostawienia w rozliczeniu kwoty wolnej oraz kwoty ze sprzedaży majątku, a także możliwość niezachowania relacji z art. 243, w przypadku gdy kwota długu nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8.</p>	<p>Przedłużenie obowiązujących reguł łagodzących wskaźniki do roku 2029 jest niezbędnym celem zachowania płynności finansowej i zdolności kredytowej JST. W wyniku reform podatkowych i związanych z nimi drastycznym zmniejszeniem dochodów bieżących JST oraz zwiększeniem wydatków bieżących (w wyniku inflacji, wzrostu cen mediów, wzrastających dynamicznie wynagrodzeń minimalnych) JST, szczególnie MNPP odnotowały znaczne ograniczenie nadwyżki operacyjnej. Skutkiem tego jest pogorszenie wskaźników i brak możliwości zaciągania długu. W kontekście potrzeby zabezpieczenia wkładów własnych do środków UE możliwość zadłużania jest bardzo ważna. Istotne jest, aby zmiana ta została dokonana jak najszybciej w bieżącym roku, tak aby JST mogły jeszcze w tym roku skorzystać z instrumentów dłużnych. Aktualna sytuacja finansowa wielu JST jest bardzo trudna. Bez możliwości pozyskania źródeł zewnętrznych istnieje bardzo duże zagrożenie utraty płynności finansowej już w 2024 roku.</p>		

67.	Ustawa o finansach publicznych	<p>1) Eliminacja od roku 2026 z prawej strony wskaźnika zadłużenia dochodów ze sprzedaży składników majątkowych spowodowała trudności w płynnym prognozowaniu wartości przyjętych w WPF. Przy wprowadzaniu tego przepisu z założenia JST miały mieć czas na wypracowanie odpowiedniego poziomu nadwyżek bieżących w latach poprzednich, które pokryłyby ubytek wynikający z braku ujęcia dochodów ze sprzedaży mienia. Niestety w ostatnich latach z uwagi na zmiany systemu podatkowego, kryzys spowodowany pandemią i wojną w Ukrainie, a także wysoka inflacja spowodowały, że JST nie dość że nie mogły realizować wysokich nadwyżek bieżących (co zresztą dopuszczono przepisami prawa) to realizowały ujemne wyniki bieżące.</p> <p>2) Przedłużenie możliwości powiększenia o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt.</p>	<p>Ad 1) Biorąc pod uwagę powyższe w aktualnej sytuacji, w jakiej znajdują się samorzady, postuluje się włączenie do prawej strony relacji dochodów ze sprzedaży składników majątkowych co najmniej do roku 2032 co pozwoli po zmianie systemu finansowania JST na dostosowanie poziomu nadwyżek obliczanych jako średnia z 7 lat do nowych rozwiązań.</p> <p>Ad 2) Znaczny wzrost kosztów bieżącego utrzymania będący przede wszystkim skutkiem inflacji, wzrostu wynagrodzeń oraz nadal utrzymującego się wysokiego poziomu stóp procentowych, przy jednocześnie ograniczonym poziomie dochodów bieżących, powoduje uzyskiwanie przez JST znacznie niższego niż w latach sprzed roku 2019 poziomu nadwyżek bieżących. Stąd postulat utrzymania, celem spełnienia relacji z art. 242, możliwości powiększenia nadwyżek bieżących o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 relacji 242 ust. 1 i 2 (wolne środki) ustawy o finansach publicznych.</p>		
-----	--------------------------------	--	--	--	--

		6 relacji 242 ust. 1 i 2 (wolne środki) ustawy o finansach publicznych.			
68.	Ustawa o związkach metropolitalnych	W związku z trwającymi pracami legislacyjnymi nad projektem ustawy o policentrycznych związkach metropolitalnych, zwracamy uwagę na sprzeczność niektórych jej zapisów z nowymi rozwiązaniami wprowadzanymi projektem niniejszej ustawy m.in. zapisy o udziale związku metropolitalnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych czy dotyczące naliczania składki stałej i zmiennej – art. 52, 53, 53a, 62a.	Proponujemy wstrzymać się z pracami nad projektem ustawy o policentrycznych związkach metropolitalnych do czasu zakończenia prac nad ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.		
69.	Rok 2024	Zasilenie samorządów w 2024 roku dodatkowymi środkami. Ponadto prezentacja przez projektodawcę ustawy skutków dla JST powinna odbyć się po uwzględnieniu niezbędnych wymaganych dodatkowych (kroplówka) dochodów JST w roku 2024.	Aktualny rok jest bardzo trudny i kumuluje skutki ubytków w dochodach (zmiany podatkowe od 2019 roku) oraz zwiększających się wydatków (wysoka inflacja, wzrastające stopy procentowe, wzrost wynagrodzenia minimalnego, wzrost cen mediów). Brak dochodów bieżących w poprzednich latach skutkowało koniecznością zadłużania się samorządów i obniżenia ich nadwyżek operacyjnych. W roku bieżącym w większości JST brakuje środków na zabezpieczenie obowiązkowych zadań w tym sfinansowanie oświaty. Konieczne jest więc zasilenie samorządów jeszcze w 2024 roku środkami na wydatki bieżące. Bez tych działań znaczna część samorządów może w 2024 roku utracić		

			płynność finansową i zdolność do regulowania zobowiązań w tym wynagrodzeń dla pracowników.		
--	--	--	--	--	--